

La Globalització

Globalització: definició

La globalització és un fenomen caracteritzat per l'augment de la interdependència econòmica, social, política i cultural entre tots els països del món, imposant-se el model de capitalisme neoliberal Occidental per tot el món.

És la difusió en tot el planeta dels mateixos models econòmics, polítics, socials i culturals.

Procés d'internacionalització que ha permès evolucionar cap un nou tipus de societat basada en l'intercanvi de matèries primeres, capitals i mecaderies . (pàg. 150)

Causes-factors

- **La millora dels transports:** facilita el trasllat de persones i mercaderies per tot el món.
- **Els avenços en les telecomunicacions** (telefonía, Internet,...): ens podem comunicar i informar des de qualsevol punt del món ràpidament, difondre idees i models culturals i socials, coordinar-se a distància, fer operacions comercials i financeres,...(pàg. 153)
- **La generalització del sistema capitalista i d'una ideologia neoliberal per tot el món després de l'enfonsament del bloc comunista:** ha globalitzat l'economia i el mercat, fent de tot el món un únic mercat per als diners, les mercaderies. La supressió de les barreres duaneres/aranzelàries que ha possibilitat grans àrees de lliure comerç com NAFTA/Mercosur/UE (pàg 152).
- **Les organitzacions internacionals (OMC, FMI, Banc Mundial, G-20) i les multinacionals** que han posat en marxa una estratègia global per afavorir la globalització, especialment l'econòmica (pàg 150-153).

41,3%

La UE es la mayor potencia comercial del mundo. Tiene un importante mercado interno y compuesto por países ricos.

18,4%

EE.UU es el primer importador y el segundo exportador.

26%

ASIA
Muy importante ya que se ha especializado en vender productos manufacturados a precios bajos (mano de obra barata). Deslocalización

Destaca China y Japón

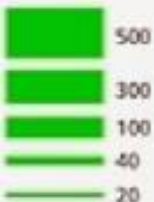

participación (en %) de cada área en el comercio mundial

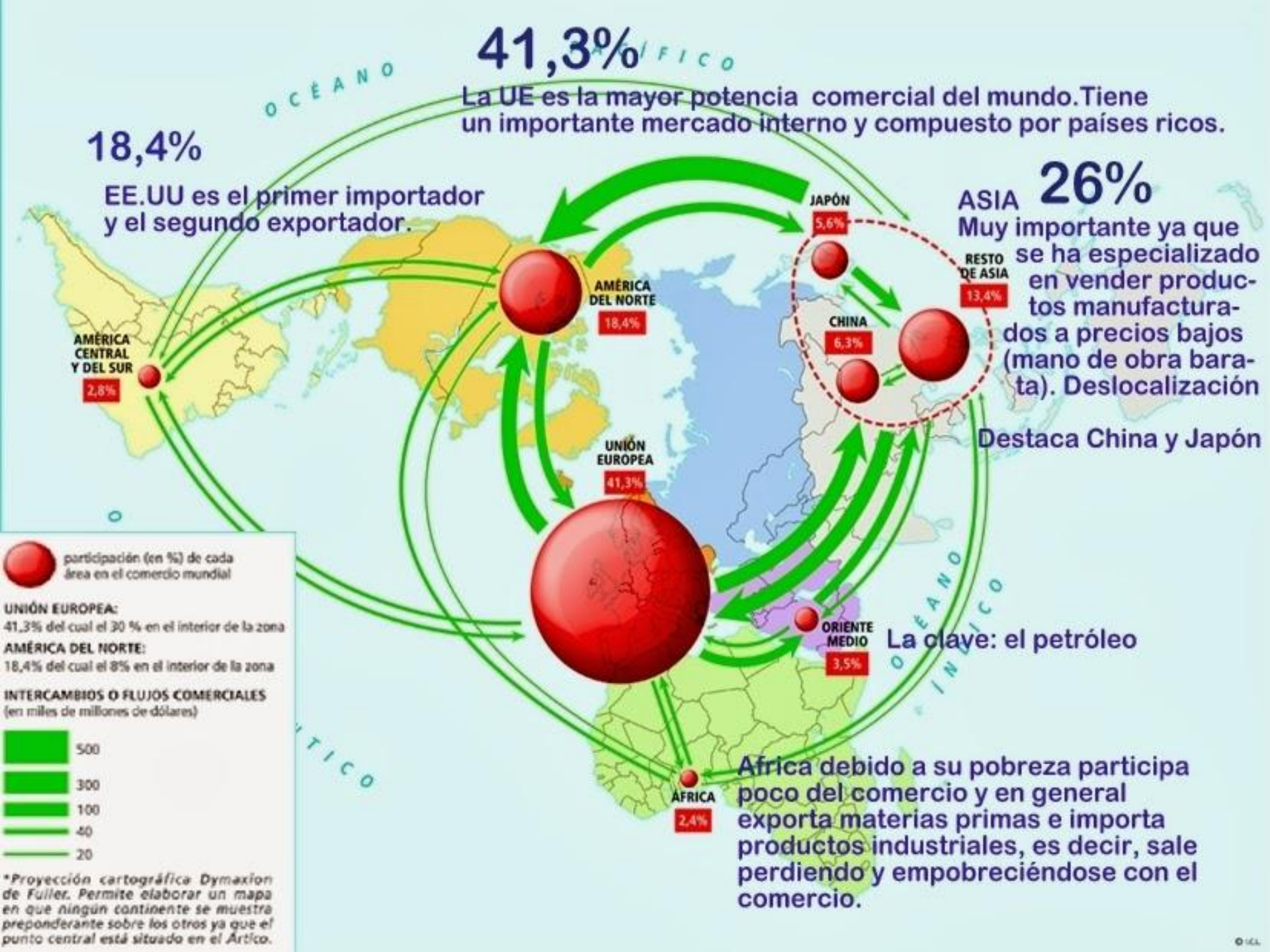
UNIÓN EUROPEA:
41,3% del cual el 30 % en el interior de la zona

AMÉRICA DEL NORTE:
18,4% del cual el 8% en el interior de la zona

INTERCAMBIOS O FLUJOS COMERCIALES
(en miles de millones de dólares)

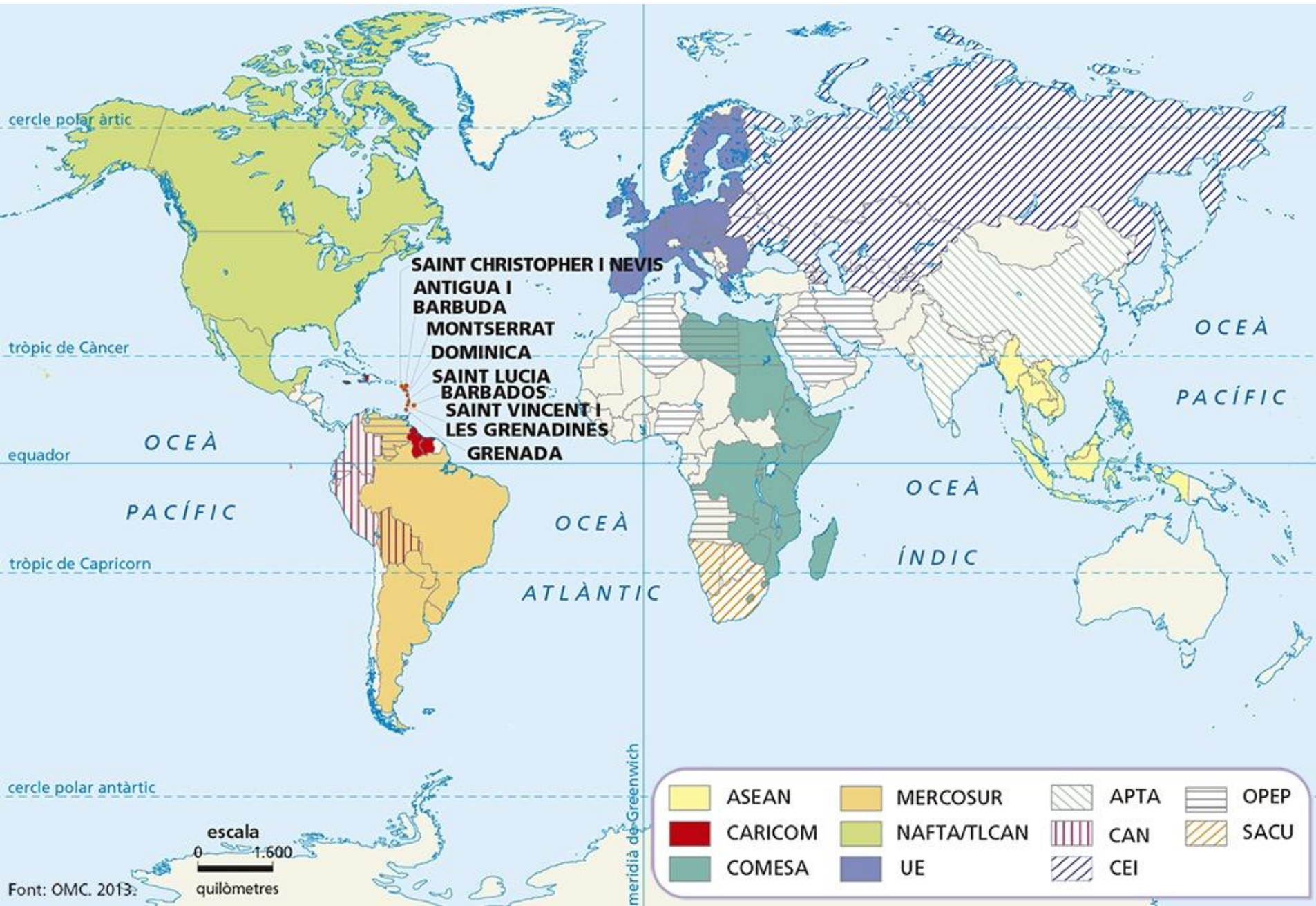

*Proyección cartográfica Dymaxion de Fuller. Permite elaborar un mapa en que ningún continente se muestra preponderante sobre los otros ya que el punto central está situado en el Ártico.

Africa debido a su pobreza participa poco del comercio y en general exporta materias primas e importa productos industriales, es decir, sale perdiendo y empobreciéndose con el comercio.

L'organització del comerç mundial

Tipus de globalització

Globalització econòmica: difusió de l'economia de mercat i el lliure comerç en el món.

Globalització sociopolítica: difusió dels models socials, polítics basats en els drets humans i la democràcia liberal.

Globalització de la informació: avenços en les telecomunicacions que han accelerat els intercanvis vers un veïnatge universal

Globalització cultural: tendència al pensament únic i a la universalització dels models culturals dominants.

Característiques

- Afecta a tot el món i a totes les estructures econòmiques, socials i polítiques.
- És immediata gràcies als nous mitjans de comunicació i tecnologies (Internet).
- És bàsicament econòmica: tot es compra i es ven, han augmentat moltíssim la concentració empresarial, les empreses multinacionals, els fluxos de diners, mercaderies i població entre els països i l'economia d'uns països depèn dels altres. L'economia Global s'organitza al voltant de la Tríada (USA, UE, Japó) i la Xina. Aquests països controlen la informació i el coneixement, concentren gran part del capital i les finances mundials i nombroses empreses, i tenen un gran poder polític i de decisió.
- Ha transformat les bases de la societat: la manera de produir (deslocalització), de viure i, fins i tot, les formes de govern, imposant el model capitalista liberal occidental per tot el Món.

Efectes

- Desenvolupament del comerç. Intercanvis desiguals.
- Creixement econòmic. Distribució desigual de la riquesa al món.
- Creixement de les empreses multinacionals.
Reducció de la capacitat dels Estats en intervenir en l'economia.
- Uniformització cultural

Desenvolupament del comerç. Intercanvis desiguals

L'economia global s'organitza al voltant dels tres grans centres de poder mundial que imposen el seu poder econòmic i polític (Estats Units, Unió Europea i Japó), junt a centres secundaris (Xina especialment, però també l'Índia, Austràlia, Rússia, Mèxic, Brasil,...)

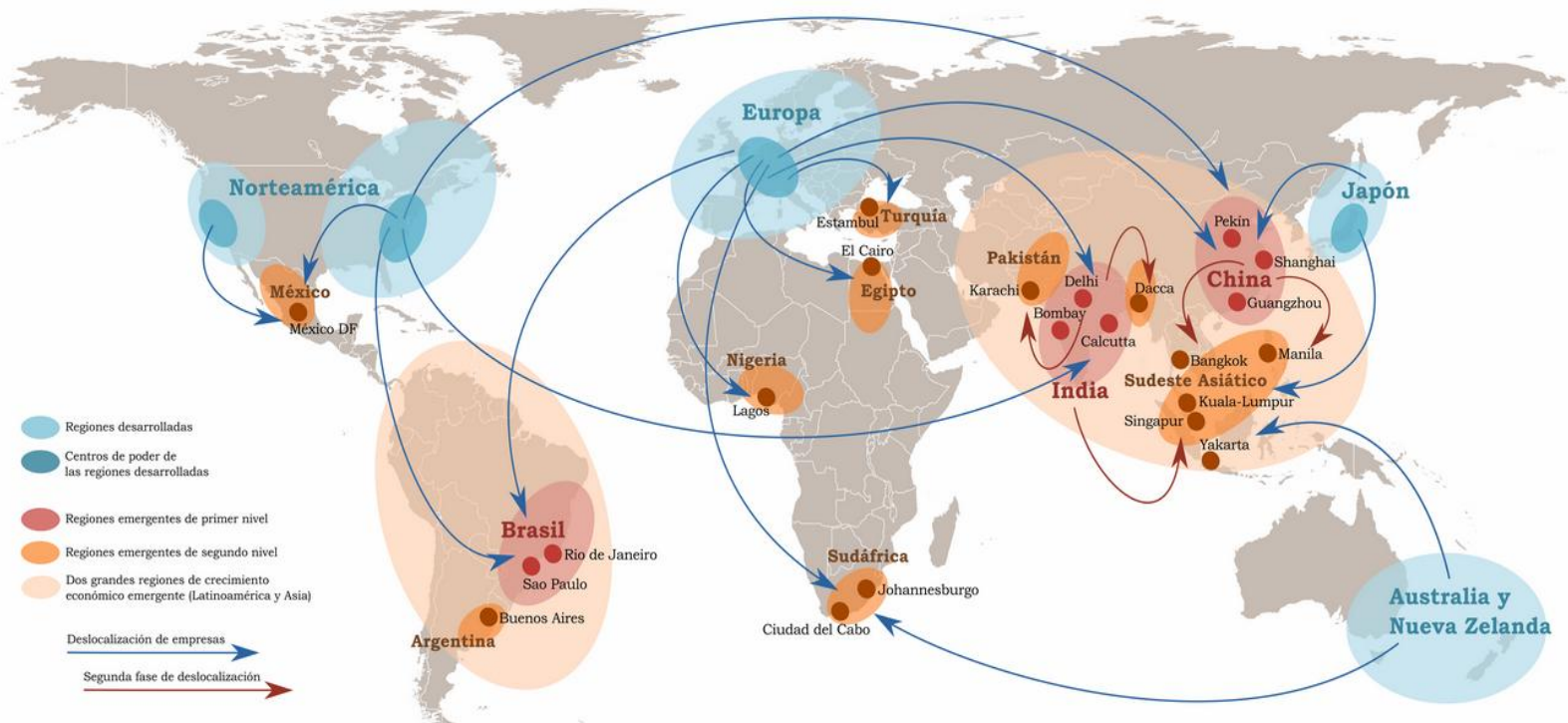

¿Dónde se produce? Las zonas industriales cambian de lugar

Geografía económica: La deslocalización de las empresas

Juan Pérez Ventura, 2013

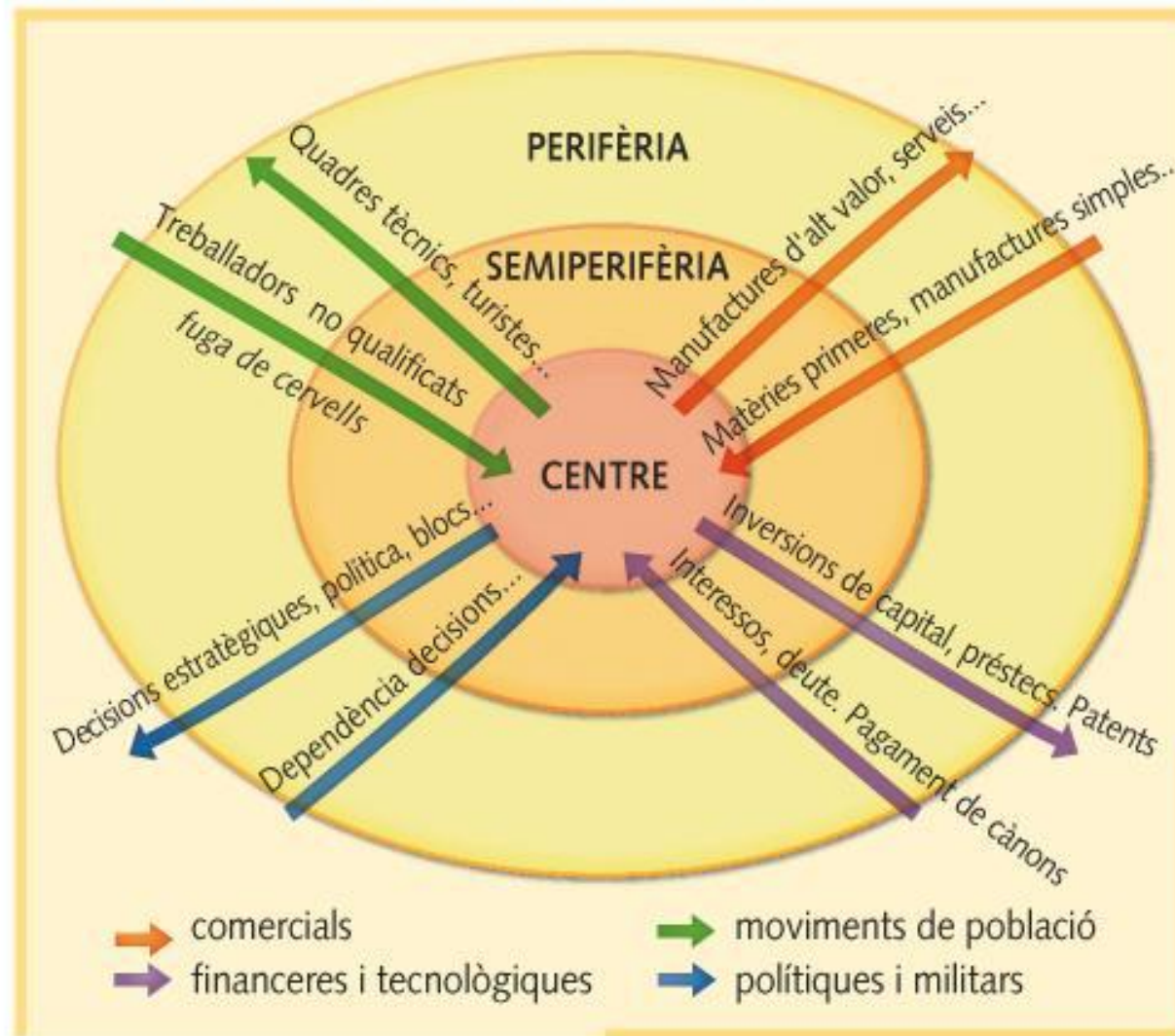
<http://elordenmundial.wordpress.com>

Desenvolupament d'un intercanvi desigual: **Centre** (productes manufacturats, informàtica, telecomunicacions, electrònica, automòbils,...) i **perifèria** (exportació de recursos naturals, mineria, producció agrícola, mà d'obra....)

- Desenvolupament d'unions comercials regionals: Mercosur, UE, ASEAN (sude-est asiàtic), etc...
- S'intercanvien productes acabats, però també productes semifabricats que han de ser acabats en altres llocs del món.

RELACIÓ ENTRE CENTRE I PERIFÈRIA

Distribució desigual de la riquesa

Territoris centrals:

- Tríada (EUA, UE i Japó);
- controlen el comerç i la tecnologia, mantenen alts nivells de productivitat, tenen economies diversificades i ingressos elevats.
- situació de domini i explotació sobre altres regions que es manté amb la dependència financera, comercial i cultural.

Territoris semiperifèrics emergents:

- Combinen característiques dels territoris centrals i dels perifèrics.
- estats que continuen seguint les directrius emanades dels països centrals però alhora generen un determinat desenvolupament propi i convertir-se en líders regionals o amb pes i influència en les decisions regionals.
- Brasil, Argentina, Sud-Àfrica, Índia, Xina, Turquia,....

Territoris perifèrics:

- Economies amb baixos nivells de productivitat, base agrària i desenvolupament industrial escàs o incipient.
- Relacions amb l'exterior: dependents i desavantatjoses.
- països de l'Àfrica Subsahariana i països sense recursos naturals rellevants i amb guerres tribals que han deixat d'interessar al capital

(Pàgina 156 -157 del llibre)

Efectes del desenvolupament del comerç:

- **Increment de les transaccions comercials** els darrers anys, superant el valor de la producció mundial
- **Es produeix menys pel mercat intern** i la producció s'orienta cap a mercat mundial.
- **22 països** concentren el **75% del valor del comerç mundial**.
- **Augment de la competència** (més inversió i millora de l'eficiència , reducció de preus i més innovació)
- **Els països en vies de desenvolupament també participen en mercat** (pàgina 154 i 155)

Creixement de les empreses multinacionals. Reducció de la capacitat dels Estats en intervenir en l'economia

Les grans empreses multinacionals cada vegada tenen més poder econòmic i influència política, imposant els seus interessos als governs (pàg. 154)

Causes:

- Concentració del capital
- creació d'un mercat mundial, i augment de possibles clients
- avantatges de la deslocalització econòmica (abaratir costos i millorar competència).

Els components d'un producte es realitzen en llocs diferents, s'ensamblen en altres i s'exporten a tercers.

Es busca la producció més barata en el país que ofereix les millors condicions.

Apareixen fenòmens com les maquiles, les zones franques....

Les multinacionals

Concentració de capital

L'economia global també es caracteritza per la formació de grans multinacionals que tendeixen a constituir posicions de monopoli o oligopoli

Multinacionals es formen de diverses maneres: creixement intern, fusió o unió amb altres empreses o per compra mitjançant una OPA (oferta pública d'adquisició)

Concentren un poder econòmic enorme i influeixen en les decisions polítiques a nivell estatal i internacional.

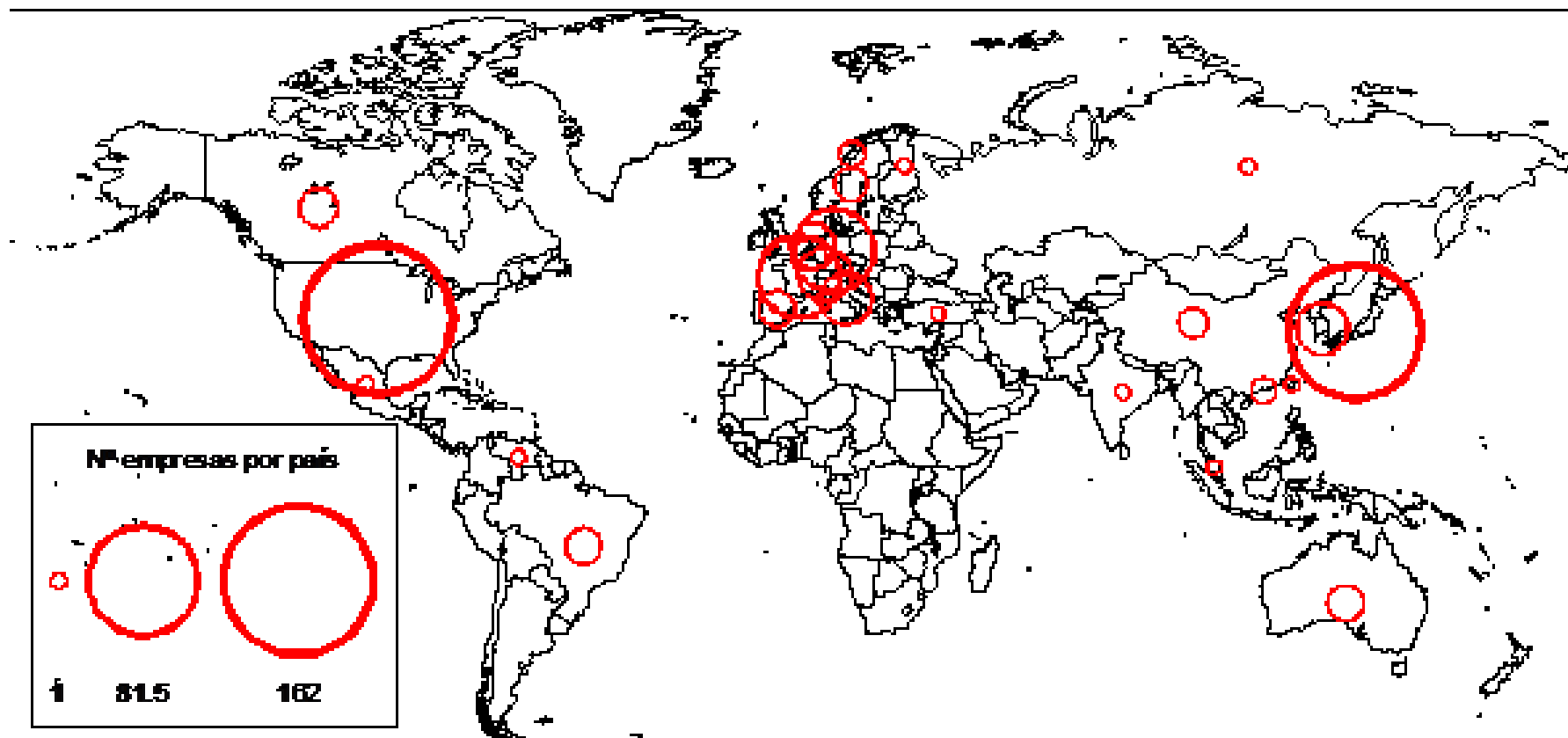
L'expansió de les grans empreses comporta que els centres de producció i de gestió es trobin en diferents països,

Es creen relacions d'interdependència entre empreses, sistemes productius, i territoris

Els beneficis es repatrien tot i que es poden reinvertir una part per ampliar o diversificar la presència de l'empresa

Localización por países de la sede social de las 500 mayores empresas mundiales por número de empresas en 1996 y 2006 (Fuente: Forbes i Scripta Nova. REVISTA ELECTRÓNICA DE GEOGRAFÍA Y CIENCIAS SOCIALES

<https://magnet.xataka.com/en-diez-minutos/13-graficos-que-muestran-cuan-gigantesco-es-el-negocio-multimillonario-de-inditex>
<https://modarapida.wordpress.com/home/breve-historia/>

La generalització del sistema capitalista i d'una ideologia neoliberal ha permès la liberalització del comerç i dels moviments de capitals mundials, els governs democràtics dels països cada vegada tenen menys autonomia per a decidir davant la influència de les grans multinacionals i de les organitzacions internacionals (FMI, OMC, BC...) que els imposen les polítiques que més els interessin a aquestes multinacionals mitjançant diversitat d'estratègies

<http://forosocialurbanoalternativoypopular.blogspot.com.es/2017/03/las-empresas-transnacionales-en-la.html>

<http://www.negocioslimpios.org/buenas-practicas/88-caso-practico-siemens>

<http://www.laizquierdadiario.com/El-heredero-de-Samsung-detenido-y-acusado-por-corrupcion>

<http://www.pensamientocritico.org/luiuha0514.pdf>

Uniformització cultural

Per a poder fer un mercat global per a tots els productes, s'han uniformitzat els gustos de tot el món, imposant les formes de vida, societat i cultura occidentals, concretament les del món anglosaxó (Estats Units, Regne Unit), en tot el món.

Per a uniformitzar les societats i cultures del món i imposar el model occidental s'han utilitzat la publicitat i els mitjans de comunicació. Es venen venent-se els mateixos productes per tot el món: aliments, roba, cotxes, electrodomèstics, pel·lícules, llibres, tipus de turisme,...